

**Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu
u periodu od 20. juna do 1. jula 2011. godine**

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

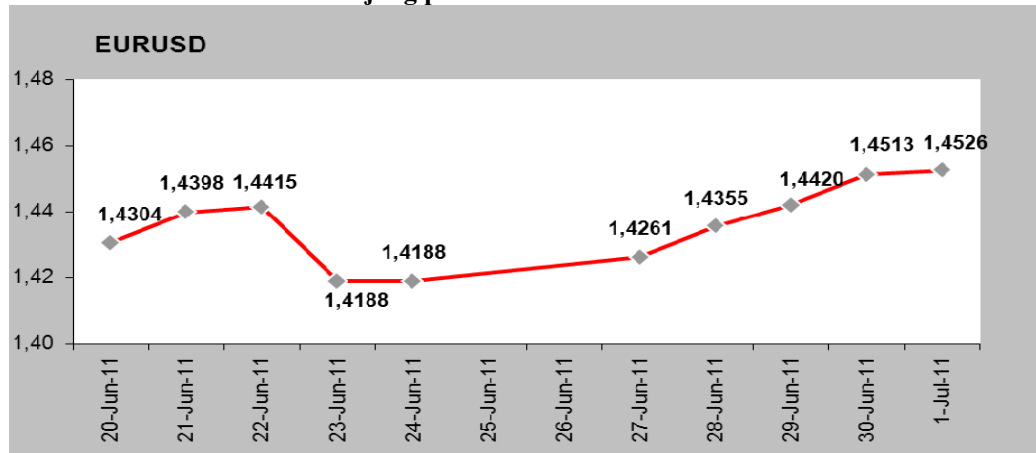
Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		1.7.2011.				
EUR	"Refinance Rate"	1,25%	+25 b.p.	7.4.'11.	7.7.'11.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	–25 b.p.	12.3.'09.	15.9.'11.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	1,00%	25 b.p.	8.9.'10.	19.7.'11.	–
JPY	"O/N Target Rate"	0,10%	–20 b.p.	19.12.'08.	12.7.'11.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	–50 b.p.	5.3.'09.	7.7.'11.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%–0,25%	–75 b.p.	16.12.'08.	9.8.'11.	–

Nemačka kancelarka Angela Merkel i predsednik Francuske Nikola Sarkozy podržali su plan dobrovoljnog učešća privatnog sektora u novoj emisiji grčkih obveznica, što je uticalo na rast vrednosti zajedničke valute EMU. Takođe, na to je uticala i činjenica da su se ministri finansija EMU složili da Evropskom fondu za finansijsku stabilnost povećaju garancije sa 440 mlrd na 780 mlrd evra. Ovaj izveštajni period obeležila je i neizvesnost oko izglasavanja poverenja predsedniku vlade Grčke. Istovremeno, indeks ekonomskog poverenja u Nemačkoj, meren od strane ZEW instituta za ekonomska istraživanja, iznosio je –9 (najniži nivo od januara 2009. godine). Francuska vlada i banke iz te zemlje predložile su ideju o pomoći Grčkoj. Predlog podrazumeva da 70% prihoda dospelih grčkih obveznica bude reinvestirano, i to tako što bi 50% bilo reinvestirano u grčke državne obveznice dospeća od 30 godina, a s preostalih 20% bi se formirao fond koji investitorima ne bi donosio prinos u obliku kamate, već bi sredstva bila investirana u HoV visokog kvaliteta. Predsednik ECB-a Žan-Klod Triše je izjavio da će ta centralna banka na narednom sastanku podići referentnu kamatnu stopu, nezavisno od rezultata glasanja grčkog parlamenta o planu koji bi trebalo da smanji budžetsku potrošnju za 78 mlrd evra.

Predsedavajući FED-u Ben Bernanke je nakon sastanka Komiteta za operacije na otvorenom tržištu izjavio da su problemi s kojim se suočava privreda SAD znatno drugačiji nego što je to bio slučaj u avgustu prethodne godine. Posebno je ukazao na činjenicu da se SAD ne suočavaju s deflacijom, što je uticalo i na rast vrednosti američke valute. S druge strane, zvaničnici Banke Engleske su upozorili da bi mogli biti potrebni dodatni monetarni stimulusi ako bi se povećao rizik od deflacije u Velikoj Britaniji. Proizvodnja u Velikoj Britaniji je ostvarila najnižu stopu rasta u poslednje dve godine, pojačavši strahovanja u pogledu tempa privrednog oporavka. Rejting agencija S&P je upozorio da bi, ukoliko Senat SAD ne izglasa povećanje gornje granice zaduživanja te zemlje, njen rejting mogao pasti na najniži nivo.

Međunarodna agencija za energiju je tokom izveštajnog perioda najavila da će iz rezervi pustiti u prodaju 60 miliona barela sirove nafte kako bi se nadomestio nedostatak u snabdevanju prouzrokovan ratom u Libiji. Ta odluka je znatno uticala na pad cene barela sirove nafte.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

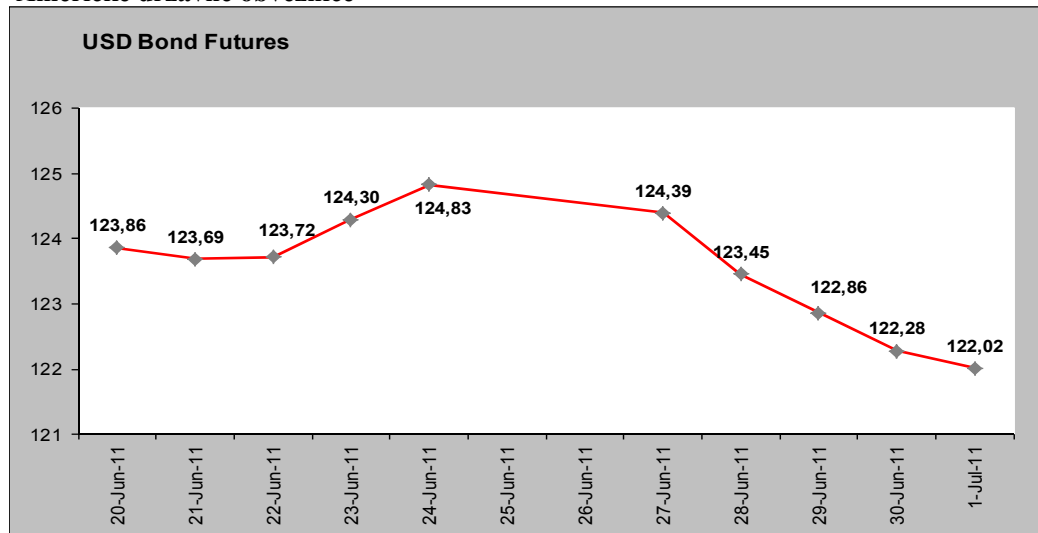
Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Kurs EUR/USD je ostvario rast početkom prve nedelje izveštajnog perioda. Prvog dana radne nedelje kurs je bio iznad 1,43 dolara za evro, da bi do kraja dana, u sredu 22. juna, prešao 1,44 dolara za evro. Razlozi za takvo jačanje evropske valute bile su pre svega vesti o dogovoru ministara finansija evrozone o podizanju garancija Fonda evropske finansijske stabilnosti (EFSF) na 780 milijardi evra (s postojećih 440 milijardi), kao i da je vladi Grčke izglasano poverenje u parlamentu. Međutim, u četvrtak kurs beleži oštar dnevni pad, spustivši se ispod 1,42 dolara za evro, zbog pojačane neizvesnosti da li će grčki parlament usvojiti zahtevane dodatne mere štednje kako bi ta zemlja dobila očekivanih 12 milijardi evra pomoći. Kurs je na kraju prve nedelje iznosio preko 1.41 dolara za evro.

Tokom cele druge nedelje izveštajnog perioda kurs je imao trend rasta. Najveći uticaj na takvo kretanje kursa imala je višednevna rasprava u grčkom parlamentu (koja je počela u ponedeljak) o usvajanju dodatnih mera štednje u javnom sektoru i prodaje državne imovine, kako bi ta zemlja nastavila da dobija novčanu pomoć od EU i MMF-a. Kako su prve vesti bile pozitivne, vrednost evropske valute je jačala. Nakon što je u sredu, 29. juna, pozitivno završeno glasanje u parlamentu, kurs je ponovo bio preko 1,44 dolara za evro. Do kraja nedelje, pod utiskom pozitivne atmosfere nakon prihvatanja mera štednje u Grčkoj, kurs prelazi i 1,45 dolara za evro, što predstavlja tromesečni maksimum.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.
Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

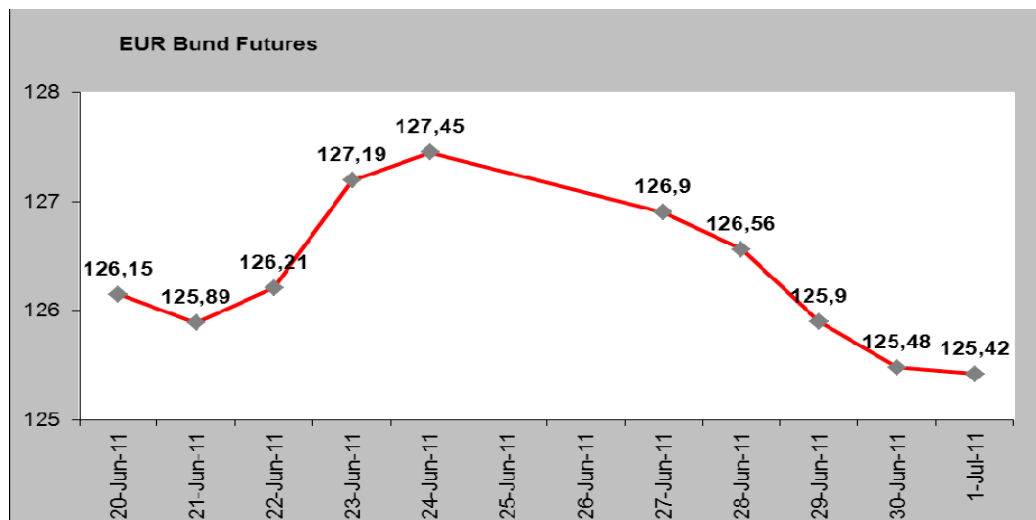
Početak izveštajnog perioda obeležila je niska promenljivost kretanja cena državnih obveznica SAD. Optimizam investitora u pogledu Grčke i očekivanje da će dužnička kriza u toj zemlji biti prevaziđena uticali su na smanjenje tražnje za sigurnijim oblicima aktive, kao i na rast cena na tržištima akcija. Međutim, krajem prve nedelje došlo je do oporavka cena obveznica, jer su tržišni učesnici očekivali da će predsedavajući FED-u Bernanke poslati signal da centralna monetarna institucija SAD zadrži svoje stimulativne planove kako bi se podstakao privredni oporavak. Početak druge nedelje je obeležio nagli pad cena državnih hartija, kao posledica rasta optimizma u pogledu stišavanja krize u Grčkoj. Naime, očekivalo se da grčka skupština odobri paket mera rigorozne štednje. Ovaj izražen pad je nastavljen i sledećeg dana. Istovremeno, emisiju dvogodišnjih državnih obveznica Trezora SAD obeležilo je najniže interesovanje inostranih centralnih banaka za poslednje tri godine, zbog rekordno niskih prinosa. Pozitivne vesti iz zone evra, kao i niz ohrabrujućih podataka u SAD, poput podataka o nezaposlenosti i rastu poslovnih aktivnosti, uticali su na da cene državnih hartija SAD padaju do kraja izveštajnog perioda, uz mala kolebanja.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Porudžbine trajnih dobara (Durable Goods Orders, 24.6.2011)	maj	1,5%	1,9%	–3,6%
Indeks proizvodnje Ričmondskog ogranka Fed-a (Richmond Fed Manfac. Index, 28.06.2011)	jun	–3	3	–6

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.
Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Cene državnih obveznica Nemačke su padale početkom izveštajnog perioda. Dogovor ministara finansija zemalja EMU da Evropskom fondu za finansijsku stabilnost povećaju garancije sa 440 na 780 milijardi evra, kao i izglasavanje poverenja grčkom premijeru Jorgosu Papandreu bili su glavni razlozi takvog kretanja. Međutim, grčkom parlamentu je ostalo da naredne nedelje izglasa novi plan štednje koji bi zagarantovao isplatu pete tranše pomoći. Sumnja tržišnih učesnika u ishod ovog glasanja uticala je da cene porastu poslednjih dana prve nedelje izveštajnog perioda. Najveći dnevni pad prinosa u posmatranom periodu zabeležen je u četvrtak, 23. juna, nakon što je predsednik ECB-a Žan-Klod Triše izjavio da bi bankarski sektor EMU mogao da pretrpi znatne gubitke zbog krize u kojoj se nalaze određene zemlje Evropske unije. Rast poslovne klime u Nemačkoj, objavljen poslednjeg dana izveštajnog perioda, nije uspeo da spreči porast cena obveznica. Međutim, trend rasta je prekinut početkom druge nedelje izveštajnog perioda, pošto je francuski predsednik izneo predlog plana reinvestiranja obveznica grčke vlade koje su u vlasništvu banaka. Izjava predsednika ECB-a data u utorak, 28. juna, u kojoj je rečeno da će ta centralna banka na narednom sastanku podići referentnu kamatnu stopu, nezavisno o toga da li će grčki parlament izglasati novi plan štednje, znatno je uticala na rast prinosa na nemačke državne obveznice. Izglasavanje plana štednje grčkog parlamenta obeležilo je nedelju. Tržišni učesnici su preusmerili investicije ka rizičnijim instrumentima, što je dovelo do nastavka pada cena obveznica Nemačke. Kao što se i očekivalo, peta tranša međunarodne pomoći je odobrena pošto je grčki parlament izglasao restriktivnije mere fiskalne politike, zbog čega su prinosi porasli.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

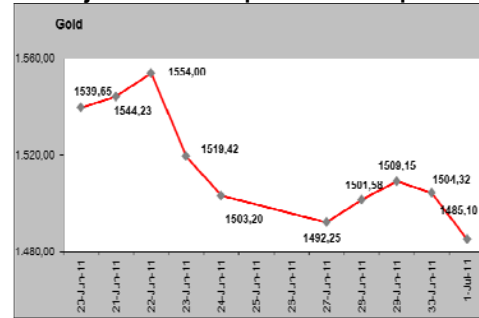
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Ekonomsko poverenje u nemačkoj - ZEW (GE: ZEW Survey – Economic Sentiment, 21.6.2011)	jun	–3	–9	3,1
IFO Indeks poslovne klime u Nemačkoj (GE: IFO - Business Climate, 24.6.2011)	jun	113,4	114,5	114,2

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Zlato: 1.485,10 – 1.554,00 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:			
	20 – 24.6.'11.		27.6 – 1.7.'11.	
				
Ponedeljak	1.539,65		1.492,25	
Utorak	1.544,23		1.501,58	
Sreda	1.554,00	maks.	1.509,15	maks.
Četvrtak	1.519,42		1.504,32	
Petak	1.503,20	min.	1.485,10	min.

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

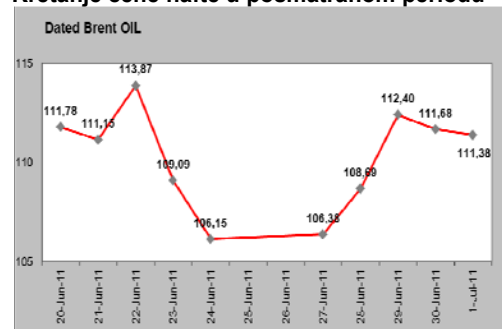
Cena zlata je rasla početkom prve nedelje izveštajnog perioda, zbog povećane tražnje za tim plemenitim metalom kao instrumentom sigurnog utočišta, jer je kod tržišnih učesnika u centru pažnje bilo rešavanje dužničke krize u Grčkoj. Na početku perioda cena zlata je bila nešto ispod 1,540 dolara za uncu, da bi do srede, 22. juna, iznosila 1,554 dolara za uncu (maksimalni iznos za izveštajni period). Na tom nivou cene zabeležen je povećan obim prodaje, što je, uz pozitivne vesti iz Grčke, odnosno izglasavanje poverenja vladi, dovelo do oštrijeg pada cene zlata. U četvrtak se cena ovog plemenitog metala spustila ispod 1.520 dolara za uncu, dok je na zatvaranju, u petak, 24. juna, iznosila oko 1.503 dolara za finu uncu zlata.

Početak druge nedelje je doneo novi pad cene zlata, podstaknut očekivanjima tržišnih učesnika da će Grčka preduzeti sve neophodne mere kako bi dobila neophodnu pomoć i izbegla bankrot. Cena se spustila na oko 1.492 dolara za uncu. Narednih dana cena zlata ostvaruje blag rast, pod uticajem slabljenja američkog dolara, kao i eskalacije protesta i štrajkova u Grčkoj uperenih protiv usvajanja mera štednje. Tako da je sredinom nedelje cena zlata prešla 1.509 dolara za uncu. Međutim, pošto je parlament Grčke usvojio paket mera štednje, cena zlata ponovo počinje da pada i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.485 dolara za uncu.

Nafta: 106,15 – 112,40 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:			
	20 – 24.6.'11.		27.6 – 1.7.'11.	
				
Ponedeljak	111,78		106,38	min.
Utorak	111,15		108,69	
Sreda	113,87	maks.	112,40	maks.
Četvrtak	109,09		111,68	
Petak	106,15	min.	111,38	

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

Cena nafte je iznosila oko 111,8 dolara za barel početkom izveštajnog perioda, što je za oko dolar manje u odnosu na kraj prethodnog perioda. U centru pažnje investitora su bila dešavanja oko grčke dužničke krize. Sredinom nedelje,

pošto je izglasano poverenje grčkoj vladi, paralelno s jačanjem evropske valute raste i cene nafte, koja je na zatvaranju, u sredu, 22. juna, iznosila skoro 114 dolara za barel. Međutim, zbog zabrinutosti tržišnih učesnika za oporavak globalne ekonomije, kao i jačanja vrednosti američke valute, cena nafte počinje da pada krajem nedelje. Na znatan pad cene uticala je i objava Međunarodne agencije za energiju (IEA) da će u narednih 30 dana na tržište plasirati 60 miliona barela nafte iz strateških rezervi, tako da je cena ovog energenta, u petak, 24. juna, pala na oko 106 dolara za barel (četvromesečni minimum).

Cena nafte je ponovo rasla tokom druge nedelje izveštajnog perioda, ohrabrena nešto pozitivnijim vestima o rešavanju dužničke krize u Grčkoj, kao i slabljenjem američkog dolara u odnosu na evro. Nakon vesti da je parlament Grčke usvojio paket mera štednje radi dobijanja nove tranše pomoći EU i MMF-a, cena nafte u sredu, 29. juna, prešla je 112 dolara za barel. Do kraja druge beležila je manji pad, pošto je objavljen podatak da je industrijska proizvodnja u Kini najmanje porasla u poslednje dve godine, što navodi na moguće usporavanje rasta tražnje. Cena nafte je poslednjeg dana izveštajnog perioda, u petak 1. jula, iznosila oko 111,4 dolara za barel.